

Spis treści

Wprowadzenie	7
--------------------	---

CZĘŚĆ PIERWSZA

Zarys historii idei religii uniwersalnej

1. Starożytne źródła idei	19
2. Idea religii uniwersalnej w czasach nowożytnych	25
2.1. Religia uniwersalna w duchu katolickiej apologetyki	26
2.2. Religia uniwersalna związana z tradycją ezoteryczną	28
2.3. Religia uniwersalna jako religia zarazem naturalna i objawiona	32
2.4. Religia uniwersalna jako nieobjawiona religia naturalna	36
2.5. Religia uniwersalna jako religia naturalistyczna	40
3. Idea religii uniwersalnej w okresie rewolucji francuskiej	45
3.1. Eschatologiczny wymiar rewolucji i pierwotne Objawienie	45
3.2. Dechrystianizacja i kult Rozumu	48
3.3. Robespierre i Kult Istoty Najwyższej	50
3.4. Religia rewolucyjna i kult Izidy	51
3.5. Krajobraz religijny (po) rewolucji	53
4. Idea religii uniwersalnej w dziewiętnastowiecznej Francji	57
4.1. Religia uniwersalna w ujęciu liberalno-romantycznym	58
4.2. Religia uniwersalna w ujęciu konserwatywno-tradycjonalistycznym	63
4.3. Lamennais: od tradycjonalizmu do progresizmu	66
4.4. Religia uniwersalna w ujęciu społeczno-utopijnym	69
4.5. Religia uniwersalna w ujęciu laickiego humanitaryzmu	73
4.6. Religia uniwersalna w ujęciu kultystyczno-spirytystycznym	78

CZĘŚĆ DRUGA

Postacie idei religii uniwersalnej w dziewiętnastowiecznej literaturze francuskiej

1. Madame de Staël i religia serca	85
1.1. Tożsamość wyznaniowa Madame de Staël	85
1.2. O sektach w Niemczech: kontekst filozoficzno-religijny	88
1.3. Światopogląd Madame de Staël	90
1.4. Religia uniwersalna i religijne czucie	92
2. Pierre-Simon Ballanche i palingeneza społeczna	97
2.1. Życie naznaczone cierpieniem	97
2.2. Pierwotne tradycje ludzkości	115
2.3. Proces palingenezy społecznej	143
2.4. Teologia polityczna Ballanche'a	172
3. Pierre Leroux i religia Ludzkości	195
3.1. Filozofia życia Leroux i krytyka eklektyzmu	195

3.2. Prawdziwa tradycja Ludzkości	220
3.3. Wieczne i progresywne Objawienie	249
3.4. Religia cywilna Leroux	272
4. Edgar Quinet i „geniusz religii”	311
4.1. Filozofia życia Quineta	311
4.2. Śladami uniwersalnej tradycji	331
4.3. Ewolucja religijna ludzkości u Quineta	356
4.4. Religia laicka Quineta	387
5. Idea religii uniwersalnej w prelekcjach paryskich Adama Mickiewicza	417
5.1. Objawienie przed Objawieniem	419
5.2. Objawienie po Objawieniu	431
Podsumowanie	446
Zakończenie	451
Bibliografia	455
Summary	469
Indeks osób	471